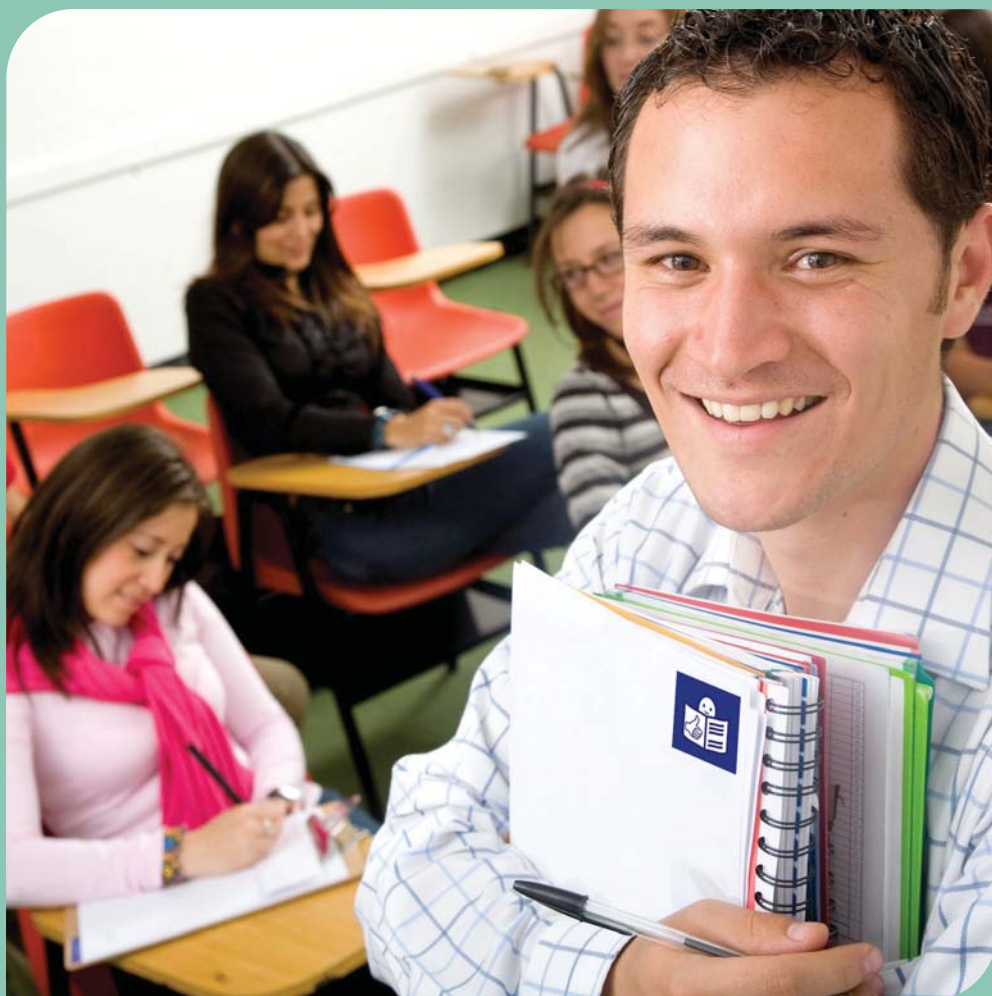

Õpetamine võib olla lihtne

Soovitused elukestva õppe personalile
oma kursuste ligipääsetavaks muutmiseks

Elukestva
õppe
programm

Inclusion Europe

Koostatud projekti raames “Täiskasvanuhariduse teed
vaimupuudega inimestele“

Projekti “Rajaleidja. Täiskasvanuhariduse teed vaimupuudega inimestele” partnerid on koostanud antud teemal veel 3 brošüüri

Toel elukestva õppe programmi kohta Euroopa Liidus.

Projekti on rahaliselt toetanud Euroopa Komisjon.
Publikatsiooni sisu peegeldab autori seisukohti ja Euroopa Komisjon ei ole vastutav selles sisalduva informatsiooni kasutamise eest.

Sisukord

Lehekülje number

Sissejuhatus	5
Sinu kõne	6
Kasuta selget ja lihtsat keelt	6
Sinu õppematerjalid	7
Kasuta lihtsalt loetavaid ja mõistetavaid dokumente	7
Kasuta visuaalseid abivahendeid	7
Sina ja sinu õpilased	7
Kaasa õpilased oma esitlusse	7
Suhtlemine vaimupuudega inimestega	8

Sissejuhatus

Õpetaja jaoks on oluline valmistada niisuguseid dokumente ja esitlusi, mis on õpilastele ligipääsetavad ja mõistetavad.

See on veel olulisem siis, kui õpilased on täiskasvanud, sest nende võimed võivad olla väga erinevad.

Näiteks räägivad mõned erinevates keeltes.

Mõned võivad olla varem palju õppinud, mõned võivad olla varem vähe õppinud.

Mõnedel neist täiskasvanud õpilastest võib olla vaimupuue.

Siis on õpetajate töö veel keerulisem, sest nad ei tea, kuidas vaimupuudega inimestele tuleb informatsiooni esitada.

Inclusion Europe on vaimupuudega inimestega palju aastaid tegelenud.

Inclusion Europe on välja andnud mitu raamatut ja infovoldikut.

Näiteks Euroopa standardid informatsiooni lihtsalt loetavaks ja mõistetavaks muutmiseks.

See brošüür kirjutati õpetajate jaoks, et aidata neil oma kursusi ligipääsetavaks muuta.

See on oluline vaimupuudega inimeste jaoks, aga samuti ka kõigile teistele õpilastele.

Kuna mõned õpetajatest või koolitajatest võivad ise samuti olla vaimupuudega inimesed, otsustasime selle brošüüri kirjutada lihtsalt loetavas keeles. Nii on see kõigile ligipääsetav.

Selles brošüüris anname me sulle mõned ideed ja näited.'

Me loodame, et need aitavad õpetajatel lihtsalt mõistetavaid kursusi ette valmistada.

Aga õpetajad peaksid kasutama ka iseenda häid mõtteid ja kohandama selle brošüüri soovitusi erinevate olukordade jaoks.

Kõige tähtsam on, et õppetöö vastaks õpilaste erivajadustele.

Enne kursuste ettevalmistamist peaks õpetajatel olema teada, kes on nende õpilased ja millised on nende võimed.

Sinu kõne

Kasuta selget ja lihtsat keelt

Et muuta oma keel lihtsalt mõistetavaks, peaksid lugema nõudeid, mis on kirja pandud brošüüris “Informatsioon kõigi jaoks. Euroopa standardid informatsiooni lihtsalt loetavaks ja mõistetavaks muutmiseks”.

Selle dokumendi 2 osa aitavad sul oma kõnet lihtsustada:

- Peatükk 1: Peamised standardid lihtsalt mõistetava informatsiooni jaoks ja
- Peatükk 4: Videole jäädvustatud informatsiooni standardid.
-

Oluline on rääkida aeglaselt ja väga selgelt.

Kui sa tegeled õpetamisega, pead kontrollima, kas inimesed saavad aru, millest sa räägid.

Sa pead leidma võimaluse selle järele uurimiseks.

Üks võimalus selleks on küsida küsimusi nagu “Kas sa seletaksid mulle oma sõnadega, mida ma praegu ütlesin?”. Ära küsi suletud küsimusi nagu “Kas sa said aru?” Inimesed võivad sellisele küsimusele vastata “Jah” ka siis, kui nad tegelikult aru ei saanud.

Mõnel inimesel võib olla kõnepuue. Siis pead sa jälgima nende kehakeelt.

Üks töövahenditest, mida Inclusion Europe kasutab, on mõistetavuse kaardid. Iga õpilasele antakse roheline, kollane ja punane kaart.

- Nad võivad tõsta üles rohelse kaardi, kui nad on nõus sellega, mida sa räägid. Nad võivad selle üles tõsta, et näidata, et nad saavad sinust aru ja jõuavad sinu juttu jälgida.
- Nad võivad tõsta kollase kaardi, et anda märku, et sa räägid liiga kiiresti.
- Nad võivad tõsta punase kaardi, et anda märku, et nad ei saa aru, mida sa räägid või tekkis neil mõni küsimus. Siis tuleb sul asja uuesti lihtsamate sõnadega selgitada.

Mõistetavuse kaardid on hea võimalus teha kindlaks, kas kõik saavad sinu jutust aru. Samuti annavad need õpilaste kätte suure võimu. Sellepärast peavad õpilased karate ettevaatlikult kasutama.

Sinu õppematerjalid

Kasuta lihtsalt loetavaid ja mõistetavaid dokumente

Selleks, et kirjutada lihtsalt loetavaid dokumente, peaksid lugema standardeid, mis on kirja pandud brošüüris “Informatsioon kõigi jaoks. Euroopa standardid informatsiooni lihtsalt loetavaks ja mõistetavaks muutmiseks”.

Selle dokumendi 2 osa aitavad sul oma tekste lihtsustada:

- Peatükk 1: Peamised standardid lihtsalt mõistetava informatsiooni jaoks ja
- Peatükk 2: Kirjaliku informatsiooni standardid.

Kasuta visuaalseid abivahendeid

- Visuaalsed abivahendid on kõik asjad, mida õpilased võivad õpetaja juttu kuulates näha. Näiteks võib õpetaja näidata Power Point esitlust, videot, mõnda üldist slaidi või kasutada pabertahvli.
- Kui sa kasutad visuaalseid abivahendeid, kontrolli, et need oleksid lihtsalt loetavad ja mõistetavad.
- Esitluse ajal on väga oluline piltide kasutamine. Kui sa kasutad pilti, vaata, et see aitaks inimestel sinu juttu mõista. Jälgi, et pilt ei ajaks inimesi segadusse.

Sina ja sinu õpilased

Kaasa õpilased oma esitlusesse

- Räägi õpilastega otse ja vahetult.
- Loo võimalus enda ja õpilaste vaheliseks koostööks. See tähendab, et õpilased räägivad ja tegutsevad koos sinuga. Õppimine pole ainult see, kui sina räägid neile asju, mida nad peavad õppima. Sa võid kasutada tegevusi nagu
 - vabaõhutegevused
 - rollimängud
 - arutelud ja väitlused.

- Kasuta oma esitluse selgitamiseks inimestele igapäevaelust tuttavaid näiteid.
- Jäta pärast esitlust aega küsimuste esitamiseks.
- Kui võimalik, kontrolli enne kursuse toimumist oma esitlust vaimupuudega inimeste kaasabil.

Vaimupuudega inimestega suhtlemine

- Pea meeles, et sa räägid täiskasvanutega, mitte lastega.
- Kui vaimupuudega inimestel on midagi, millest nad tahavad rääkida, anna neile selle jaoks aega.
- Vasta kõigile küsimustele lihtsalt mõistetavas keeles.
- Kui vastad küsimusele, tee kindlaks, kas sinu vastusest saadi aru.
- Võta tõsiselt nii seda, mida vaimupuudega inimesed räägivad kui ka seda, kuidas nad seda räägivad.
- Lase vaimupuudega inimestel oma lause lõpetada ka siis, kui see võtab kaua aega või kui sellest on raske aru saada. Ära lõpeta nende asemel nende lauseid.
- Tee kindlaks, et sa said aru, mida inimesed rääkisid. Korda neile oma sõnadega seda, kuidas sina nende jutust aru said ja küsi, kas see mõte on see, mida nad tahtsid öelda.
- Mõnel õpilasel võib olla kergem, kui ta saab rääkida väikeses rühmas. Mõtle rühmatööde läbiviimise peale.
- Vaimupuudega inimeste jaoks peab päeva jooksul olema piisavalt pause. Vaimupuudega inimestel on raskem kui teistel pikka aega ühele tegevusele keskenduda.

Projekti juhtis Inclusion Europe
Projektis osalesid organisatsioonid 9 riigist

EVPIT, Eesti Vaimupuudega inimeste Tugiliit
Maleva 16, 11711 Tallinn
Tel.: 00372 660 50 67
e-mail: evpit@vaimukad.ee – veebilehel: www.vaimukad.ee

Anffas Onlus
Via Casilina 3/T, 00182 Rooma, Itaalia
Tel: 0039 06 361152 – 0039 06 3212391
e-mail: nazionale@anffas.net – veebilehel: www.anffas.net

Udruga za samozastupanje
Bleiweisova 15, 10000 Zagreb – Horvaatia
Tel.: 00385 1 555 66 80
e-mail: kontakt@samozastupanje.hr
veebilehel: www.samozastupanje.hr

ÉFOÉSZ
17 Lónyay utca, H-1093 Budapest – Ungari
Tel.: 0036 1 411 1356
e-mail: efoesz@efoesz.hu – veebilehel: www.efoesz.hu

FEAPS Confederación
Avda. General Perón 32, 28020 Madrid – Hispaania
Tel.: 0034 91 556 74 13
e-mail: ffeaps@feaps.org – veebilehel: www.feaps.org

Rūpju Bērns
Ventspils iela 29, Riia – Läti
Tel.: 00371 67617609
e-mail: irina.rulle.saule@apollo.lv – veebilehel: <http://saule.org.lv>

SPMP ČR - Inclusion Czech Republic
Karlínské nám. 12/59, 186 03 Prága 8 - Praha – Tsehhi
Tel: 00420 221 890 436
e-mail: spmp@seznam.cz – weboldal: www.spmpcr.cz

ZPMPvSR
Heydukova 25, 811 08 Bratislava – Slovakia
Tel: 00421 2 63814968
e-mail: zpmpvsvr@zpmpvsvr.sk – weboldal: www.zpmpvsvr.sk

Zveza Sožitje
Samova ulica 9, 1000 Ljubljana – Sloveenia
Tel: 00386 1 43 69 750
e-mail: info@zveza-sozitie.si – weboldal: www.zveza-sozitie.si

Inclusion Europe

Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit

Inclusion Europe on mittetulundusorganisatsioon.

Me seisame vaimupuudega inimeste ja nende perede õiguste eest

Meie liikmeteks on 36 riigi organisatsioonid.

Vaimupuudega inimesed on oma riigi kodanikud.

Neil on oma puude raskusastmest hoolimata võrdsed õigused saada ühiskonnaellu kaasatud.

Nad tahavad õigusi, mitte teeneid.

Vaimupuudega inimestel on palju andeid ja võimeid. Samuti on neil erivajadused.

Nad vajavad teenuseid ja toetust ühiskonnas osalemiseks.

EVPIT on 1990 aastal loodud vaimupuudega inimeste ja nende perekondade huvikaitse- organisatsioonide liit.

EVPIT on vajalik vaimupuudega inimestele ja nende vanematele kui sõltumatu info saamise koht ning kanal oma probleemide edastamiseks võimuorganitele.

EVPIT on huvikaitseorganisatsioon, mis esindab Eesti vaimupuudega inimeste ja nende perekondade huve ülemaailmsetes ja Euroopa ning üle-Eestilistes organisatsioonides.

Tugiliidu missioon on parandada vaimupuudega inimeste positsiooni Eesti ühiskonnas.

Tugiliidu eesmärgiks on seista vaimupuudega inimeste huvide eest ja aidata läbi oma tegevuste kaasa neile teiste ühiskonnaliikmetega võrdsete võimaluste loomisel.

Meie ühendatus aitab kaasa vaimupuudega inimeste huvide kaitsele ning edastamisele.

Projekti toetab Euroopa
Liidu Elukestva
õppe programm.

Inclusion Europe

Rue d'Arlon 55 - B-1040 Brüssel - Belgia

Tel. : +32-2-502 28 15 - Fax : +32-2-502 80 10

secretariat@inclusion-europe.org - www.inclusion-europe.org